

de yderste Omrids i Manifestet af 28de Jan. d. A. antydede Plan først skulde finde sin Fyldestgjørelse, bør forelægges for denne ordentlige Rigsdag (naturligviis med en mellemkommende Prorogation), har Udenrigsministeren ikke anført nogensomhelst Grund, der har den allermindste Vægt, og, forsaavidt han derved har henviist til forestaaende Forhandlinger, da forekommer dette mig at være en i høieste Grad betankelig Sag. Han har med stor Styrke udtalt, at der ikke eksisterede nogensomhelst Overenskomst om Slesvig med fremmede Mægter, men han har sagt, at Forfatningen kunde ikke forelægges, førend visse „Forhandlinger“ vare tilendbragte. Nu troede jeg dog, at det var det Gode, vi skulde have opnået ved alle de paaenligge Offre, der ere blevne paalagte os, at Udlandet havde opgivet enhver somhelst Paaastand om, ved Forhandlinger eller Overenskomster at indgribe i Ordningen af vore reent indenlandse Anliggender; men, skal der først pleies Forhandlinger med Udlandet om Slesvigs Stilling, inden Ministeriet kan udarbejde en Fællesforfatning og forelægge den for den danske Rigsdag, da synes jeg rigtig nok, at Sagen for mig stiller sig saa faretruende, at jeg i denne Henseende maa imødesee meget bestemte Udtalelser fra den ærede Ministers Side, eller ogsaa ansee mig for forpligtet til at slutte mig til de yderligste Skridt imod Ministeriet. Jeg skal ved denne Leilighed bringe ham i Erindring, at han har ytret, at Udkastene først kunde forelægges, naar der „intet Videre var at frygte fra den Side“, og han tilspøiede siden, at han forudsaa, at der ved Fremlæggelsen af et saadant Udkast vilde møde Banskfelijkheid fra alle Sider, men han betegnede denne Side som den, hvor man helst maatte søge at „undgaae Banskfigheder“. Under Forudsætning af, at Ministeren klarligen vil fralægge sig denne Tanke, skal jeg lægge ham paa Hjerte, at det paa ingen Maade i og for sig kan have Banskfelijkheid, i Løbet af nogle Maaneder at affatte det Lovudkast, der skal indeholde Fyldestgjørelse af Manifestet af 28de Januar d. A., ja, jeg kan end ikke tanke mig Andet, end at de speciellere Bestemmelser maae være tilstede, om ikke aldeles endelig formulerede paa Papiret, saa dog i alt Fald

klarligt tilstede i Ministeriets Overveielser, da en Enighed imellem dets Medlemmer om nogle ganske almindelige Grundtræk, vilde være uden al Betydning, dersom de ikke vare enige i det Mindste om de væsentligste Punkter af dets Udførelse. Var dette ikke saa, da vilde de have gjort et høist afgjørende Skridt i hele Danmarks Udvikling paa en Maade, der ingenlunde kan være sikket til at indgyde den Tillid, som Ministeriet i saa fuld Maade fordrer af os. Hvis Ministeriet derfor ikke paa en meget letfindig Maade har gjort dette følgerige Skridt, maa det kunne forelægge os Lovforslaget om nogle Maaneder — derom kan der ikke være mindste Tvivl, og lige saa utvivlsomt er det, at det er en Sag af den høieste Betydning, at det ikke udsættes forlænge. Heelstatsforfatningen kan ikke indføres uden Forandring i Grundloven, og Forandring i Grundloven kan ikke skee, uden at Sagen først kommer for paa 2 ordentlige og en overordentlig Rigsdag med en mellemkommende Oplosning af begge Thing og nye Valg. Vel har jeg hørt yttre den Tanke, at man dog muligviis kunde hjælpe sig paa en Maade, ved at lade denne Grundlovs Paragraph paa grundlovmæssig Maade oplyse, nemlig ved at lade det vedtage paa 2 ordentlige Rigsdage og 1 overordentlig, at alle disse vigtigste Anliggender skulle kunne afgjøres ved simpel Lov. Men jeg har den fulde Fortrøstning til Rigsdagens Kjærlighed til og Respekt for Grundloven, at det ikke vil kunne vinde en eneste Stemme her i Thinget, saaledes at bortkaste den Garantie, der netop gjør Grundloven til Grundlov. Jeg troer, at der ikke findes nogen Grundlov, der gjør det saa let muligt, i kort Tid at kunne tilveiebringe Grundlovsforandringer som vor, — og netop Banskfigheden af saadanne Forandringer er egentligt det Charakteristiske ved en Grundlov i Modsætning til en simpel Lov. Jeg troer, at Grundloven i denne Retning har gjort det Yderste, der fornuftigviis kan gjøres; men det, der ikke kan frasalbes, det er, at selve det reelle Indhold af de Forandringer, der skulle gjøres, skulle være Gjenstand for gjentagende Overveielser og samstemmende Beslutninger, og fremfor Alt, at Folket paa en Maade selv skal afstemme over disses Indhold, idet det vælger en ny Rigs-